

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Unsko-sanski kanton
Općina Velika Kladuša
JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD
VELIKA KLADUŠA

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
Una-Sana canton
Municipality of Velika Kladuša
CENTER FOR SOCIAL WORK
VELIKA KLADUSA

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU I ZAŠTITI OD POŽARA
JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD
VELIKA KLADUŠA

Velika Kladuša, Oktobar, 2011. godine

Adresa: Cazinska br. 3, 77230, Velika Kladuša
Telefon/fax: 00387(0)37/775-065, www.czsr-velikakladusa.ba, E-mail: czsr@velikakladusa.gov.ba.
Žiro račun: KIB: 1980011080001093, HYPO ALPE ADRIA: 3060640001060730

Na osnovu člana 68. preuzetog Zakona o zaštiti na radu („Službeni list BiH“, broj 22/90) i člana 27. preuzetog Zakona o zaštiti od požara („Službeni list BiH“, 13/94), te člana 75. alineja 2. Pravila JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša, Upravni odbor JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša na svojoj XXII redovnoj sjednici donosi:

P R A V I L N I K **o zaštiti na radu i zaštiti od požara**

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom o zaštiti na radu i zaštiti od požara (u daljnjem tekstu Pravilnik) utvrđuje se zaštita na radu i zaštita od požara u JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša (u daljem tekstu: Centar).

Član 2.

Zaštita na radu, u smislu ovog Pravilnika obuhvata skup mjera i aktivnosti usmjerenih na stvaranje uslova koji obezbjeđuju sigurnost na radu, na sprečavanje i otklanjanje opasnosti i štetnosti koje mogu prouzrokovati povrede na radu, oboljenja i oštećenja zdravlja zaposlenika na radu ili u vezi sa radom kao i na čuvanje života, zdravlja i radne sposobnosti zaposlenika Centra.

Član 3.

Proces rada organizira se tako da svi uposlenici mogu obavljati rad bez opasnosti po život i zdravlje, te da opasnost od požara bude otklonjena, odnosno svedena na najmanju moguću mjeru.

Organizacija i proces rada moraju biti zasnovani na zakonskim propisima, kao i na propisanim mjerama i normativima kojima se osigurava sigurnost na radu.

Električne, vodoinstalacijske, toplotne, gromobranske i druge slične instalacije i dimovodi, moraju se postaviti prema propisanim tehničkim normativima i obveznim standardima i održavati se u ispravnom stanju.

Član 4.

Uposlenici imaju pravo i dužnost bliže se upoznati sa opasnostima od požara, štetnostima na radu i stručno se osposobiti na siguran rad i za praktičnu primjenu sredstava osobne zaštite i priručnih aparata za gašenje požara.

Član 5.

Provedba zaštite na radu je pravo i obveza svakog uposlenika.

Nepridržavanje propisanih mjera zaštite na radu i zaštite od požara predstavlja povredu radne obveze, a povlači i odgovornost utvrđenu zakonom i propisima donesenim na temelju zakona.

Član 6.

Pravo na zaštitu na radu imaju.

- uposlenici u radnom odnosu u Centru,
- sve osobe koje se po bilo kojem osnovu nalaze na radu u Centru (pripravnici, volonteri, učenici na stručnoj praksi).

Član 7.

Direktor Centra prati stanje zaštite na radu, zaštite od požara i određuje mjere za osiguranje provedbe i unapređenja zaštite na radu i zaštite od požara.

II MJERE ZAŠTITE NA RADU I ZAŠTITE OD POŽARA

Član 8.

Centar je dužan obezbjediti za sva radna mjesta odgovarajuće opće mjere zaštite uposlenika, a naročito:

- propisane uslove koje treba da ispunjavaju radne i pomoćne prostorije,
- odgovarajuće pristupne i unutrašnje komunikacione puteve u radnim prostorijama,
- upotrebu sredstava rada i opreme,
- pružanje prve pomoći zaposlenicima,
- obezbjeđenje potrebne temperature, ventilacije i osvijetljenja u radnim prostorijama,
- ograničenje buke i vibracija na dozvoljeni nivo,
- otklanjanje štetnih uticaja opasnih materija i opasnih zračenja, ako se pojave,
- obezbjeđenje od udara električne struje i
- sprečavanje nastanka požara i eksplozije.

Član 9.

Sve radne i pomoćne prostorije moraju biti, prema vrsti posla, dovoljno osvijetljene prirodnim ili umjetnom svjetlošću.

Prozori, osvijetljavajući otvori i drugi elementi za osvijetljivanje, moraju se održavati u čistom i ispravnom stanju.

Umjetno osvijetljenje prostorija, mora biti tako izvedeno da blještavošću ne zaslepljuje uposlenike pri radu.

Sva mjesta koja predstavljaju naročitu opasnost pri kretanju uposlenika, moraju biti dobro osvijetljena.

Zidovi i stropovi radnih prostorija, moraju biti obojeni tako da upijaju što manje svjetlosti.

Član 10.

Radne prostorije zimi moraju biti zagrijane.

Temperatura radnih prostorija mora odgovarati propisanim vrijednostima te radne prostorije. Pri tome se mora uzeti u obzir vlažnost, kretanje zraka i intenzitet tjelesnog rada.

Član 11.

U radnim prostorijama mora se osigurati prirodna ili umjetna ventilacija, a prema važećim propisima za ventilaciju radnih prostorija.

Član 12.

Proces rada mora biti organiziran na takav način da opasnost od požara bude otklonjena, odnosno svedena na najmanju moguću mjeru.

U cilju sprječavanja nastanka požara i njegovog širenja, kao i u cilju efikasnijeg gašenja nastalog požara, svi uposlenici Centra su dužni provoditi, svako u svom djelokrugu rada, sljedeće opšte mjere:

- svaki zaposlenik je dužan svoje poslove i radne zadatke obavljati prema tehničkim i drugim uputstvima, izbjegavajući svaku improvizaciju i neprovjerene postupke koji mogu dovesti do požara i druge nezgode;
- obavezno je svakodnevno čišćenje radnog prostora, uklanjanja raznih otpadaka i smeća izvan Centra;
- o svim uočenim kvarovima na opremi, uređajima i instalacijama, treba odmah obavijestiti direktora Centra;
- zabranjeno je nestručnim licima vršiti bilo kakve intervencije i popravke mašina, uređaja i instalacija;
- sigurnosni i alarmni uređaji koji upozoravaju i obavještavaju o izbijanju požara moraju uvijek biti ispravni i u funkciji;
- zabranjeno je zatvarati otvore za prirodno provjetravanje i prekidati rad ventilacionih uređaja;
- u Centru ili u njihovoj neposrednoj blizini nije dozvoljeno držati zapaljive i vatroopasne materije, osim na propisima određeni način;
- kontejneri za smeće ne smiju se postavljati neposredno uz objekte, i oni se moraju redovno prazniti;
- za vrijeme rada, sva izlazna vrata u stubištima i drugim objektima ne smiju biti zaključana;
- zabranjeno je u krugu Centra vršiti spaljivanje otpadaka i loženje otvorene vatre;
- zelene površine u krugu Centra, moraju se redovno održavati, tj. kositi trava tako da visina trave i rastinja nije veća od 20 cm; pokošenu travu treba odmah odstranjivati i odlagati na određeno mjesto;
- u radni krug Centra nije dozvoljeno unošenje i uživanje alkoholnih pića i drugih opojnih sredstava, niti je dozvoljen ulaz lica pod dejstvom alkohola.

Član 13.

Predmeti vatrogasne opreme i sredstva za gašenje požara mogu se koristiti samo ako odgovaraju utvrđenim standardima.

Aparati za gašenje požara postavljeni su na vidnom i pristupačnom mjestu.

Vatrogasni aparati i oprema moraju se održavati u ispravnom stanju.

Član 14.

Opasna mjesta (električni vodovi, transformatorske stanice i sl.) moraju biti obilježena vidnim oznakama kao npr. „*opasno po život*“, „*visoki napon*“ i slično.

Član 15.

Metalne zaštitne kutije za električne instalacije moraju biti uzemljene.

U neposrednoj blizini dijelova pod električnim naponom, moraju se namjestiti ploče i natpisi koji upozoravaju na opasnost od električne energije.

Član 16.

Sve sklopke koje služe za isključivanje struje moraju biti tako postavljene da pri pravilnom rukovanju, pod normalnom pogonskom strujom, ne stvaraju električni luk.

III PRAVA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI UPOSLENIKA

Član 17.

Svaki uposlenik Centra ima slijedeće obaveze, prava i odgovornosti iz oblasti zaštite od požara:

- dužan je i obavezan da svoje poslove i radne zadatke obavlja stručno i savjesno kako bi se izbjegla svaka opasnost za nastanak i širenje požara, i svaka havarija i nezgoda;
- obavezan je da se pridržava svih uputstava, pravila, propisa i mjera zaštite od požara;
- dužan je i ima pravo da prije raspoređivanja na poslove i radne zadatke bude upoznat sa svim požarnim opasnostima, mjerama zaštite od požara, praktičnoj upotrebi opreme i sredstava za gašenje požara, materijalnom i drugom odgovornošću zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara;
- dužan je da usavršava svoja znanja iz oblasti zaštite od požara, te ima pravo da predlaže mjere za poboljšanje i unapređenje sistema zaštite od požara kroz sistem obavezne obuke;
- obavezan je da upozorava svoje radne kolege na propuste iz domena zaštite od požara, te da o tim propustima izvještava direktora Centra;
- dužan je da neposredno direktoru Centra odmah prijavi svaki uočeni kvar ili sumnjivu pojavu u procesu rada koja može imati za posljedicu pojavu požara i njegovo širenje;

- obavezan je da vizuelno svakodnevno kontroliše ispravnost opreme, aparata i sredstava za gašenje požara, te da svaki uočeni kvar ili nedostatak, odmah prijavi neposrednom rukovodiocu;
- dužan je odmah pristupiti gašenju uočenog požara sa svim raspoloživim sredstvima;
- dužan je da prije početka rada provjeri ispravnost sredstava rada, te da po završetku rada, a prije napuštanja radne prostorije, poduzme sve propisane mjere da se spriječi nekontrolisano izbijanje požara;
- dužan je raditi duže od radnog vremena u slučajevima kada je neophodno spriječiti izbijanje požara i drugih havarija;
- ima pravo da odbije raditi određene poslove, ako ocijeni da prijete neposredna opasnost za njegovo zdravlje i život od požara i eksplozije;
- ima pravo zahtijevati da se u sklopu odvijanja procesa rada na vidno mjesto istaknu odgovarajuća uputstva za siguran rad i upozorenja na opasnost od požara i eksplozije;
- ima pravo tražiti dopunsku obuku za rukovanje aparatima, opremom i sredstvima za gašenje požara.

Član 18.

Uposlenik ima pravo na sigurne uvjete rada, kao i pravo na ispravna sredstva osobne zaštite, te mogućnost korištenja istih.

Član 19.

U Centru ne postoje radna mjesta sa posebnim uvjetima rada.

Član 20.

Uposlenik ima pravo tražiti poduzimanje mjere zaštite na radu, te je dužan odmah prijaviti sve zapažene nedostatke, kvarove ili druge pojave koje bi mogle ugroziti sigurnost na radu.

Prijava se može podnijeti pismeno ili usmeno, a podnosi se neposrednom rukovoditelju.

Ukoliko po uposlenikovoju prijavi ne budu poduzete odgovarajuće mjere, uposlenik se može obratiti nadležnom inspektorju rada.

Član 21.

Uposlenik je dužan svoje poslove obavljati sa dužnom pažnjom radi osiguranja svog života i zdravlja kao i zaštite života i zdravlja ostalih uposlenika u Centru.

Član 22.

Uposlenik je dužan pridržavati se propisanih mjera zaštite na radu i zaštite od požara, te je obavezan namjenski koristiti sredstva osobne zaštite.

Član 23.

Uposlenik koji uslijed nepridržavanja propisanih mjera zaštite na radu, zaštite od požara, namjerno ili iz krajnje nepažnje prouzrokuje štetu Centru, dužan je štetu nadoknaditi.

Naknada štete vrši se na način i u postupku utvrđenom zakonom i aktima donesenim temeljem zakona.

Član 24.

Djelokrug rada, prava, dužnosti i odgovornosti referenta zaštite od požara su:

- poznavanje organizacije rada Centra, procesa rada i svih mogućih opasnosti od požara i eksplozije, te mjere za otklanjanje tih opasnosti;
- poznavanje, praćenje i primjena u praksi zakonskih i tehničkih propisa iz oblasti zaštite od požara;
- poznavanje i primjena opštih i drugih akata Centra;
- da izučava i analizira požarne opasnosti u Centru i neposredno poduzima mjere za njihovo otklanjanje;
- po potrebi vrši preglede svih prostorija, prostora, uređaja i instalacija sa ciljem uočavanja izvora požarnih opasnosti kontrole, sprovođenja mjera zaštite od požara, te vodi evidenciju o tome;
- organizuje i sprovodi obučavanje i upoznavanje zaposlenika sa opasnostima i mjerama zaštite od požara i praktičnoj upotrebi aparata, uređaja i sredstava za gašenje požara;
- najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, podnosi izvještaj Upravnom odboru Centra;
- brine se o bezbjednosti potrebnih sredstava i opreme za gašenje požara, kontroliše ispravnost svih vrsta opreme, instalacija, aparata i sredstava za gašenje požara, te poduzima mjere za održavanje njihove stalne ispravnosti i funkcionalnosti;
- predlaže pokretanje postupka protiv pojedinih zaposlenika zbog nepridržavanja mjera zaštite na radu i zaštite od požara;
- saraduje sa inspekcijskim organima iz oblasti zaštite od požara i organizuje sprovođenje mjera koji su ovi organi naložili svojim rješenjima;
- saraduje sa stručnim organizacijama iz oblasti zaštite od požara u cilju unapređenja zaštite od požara; te
- radi druge poslove koji su po prirodi u njegovoj nadležnosti, a u vezi sa zaštitom od požara.

Poslove referenta zaštite na radu i zaštite od požara u Centru će obavljati lice koje obavlja poslove i radne zadatke vozača-domara.

Član 25.

Direktor Centra ima naročito slijedeće obveze:

- stara se o dosljednom primjenjivanju mjera zaštite na radu i zaštite od požara,
- stalno prati stanje zaštite na radu,
- sprovodi odluke i stara se o izvršenju odluka nadležne inspekcije rada o otklanjanju utvrđenih nedostataka i nepravilnosti,
- poduzima mjere protiv odgovornih osoba.

Član 26.

Svaki novi uposlenik Centra prije stupanja na rad, podvrgava se liječničkom pregledu, radi utvrđivanja zdravstvenog stanja i radne sposobnosti.

Član 27.

Na vidljivom i lako pristupačnom mjestu u zgradi Centra mora biti postavljen ormarić s propisanim sanitetskim sredstvima za pružanje prve pomoći.

Unesrećenima, prvu pomoć dužan je pružiti svaki uposlenik koji se zatekne u blizini povrijeđenog.

Član 28.

Ormarić sa vanjske strane obilježen je oznakom crvenog križa.

U ormariću za ukazivanje prve pomoći nalazi se sadržaj sanitetskog materijala sa uputama za ukazivanje prve pomoći te blok u koji se upisuje utrošeni materijal poslije ukazane pomoći.

IV ZAVRŠNE ODREDBE

Član 29.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se po istom postupku kao i za njegovo donošenje.

Član 30.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu sa danom donošenja.

Broj: 01-UO-34-__/11

Datum: 21.10.2011.godine

**Predsjednik Upravnog odbora:
Durmić Jasmin, dipl.ecc**